

MURAKAMI HARUKI

Ascultă
cum cântă vântul
• Pinball, 1973

Traducere din limba japoneză
de Angela Hondru

POLIROM
2022

Cuprins

Ascultă cum cântă vântul	5
Pinball, 1973	135

La cinci minute de mers pe jos de la gară, de-a lungul căii ferate, locuia un fântânar. Terenul jilav de lângă râu atrăgea vara o grămadă de țânțari și broaște. Fântânarul de aproape cincizeci de ani era un individ sărac cu duhul și cam dificil, dar când venea vorba de săpat fântâni, se dovedea un adevărat geniu. Când îl angaja cineva, mai întâi își petrecea câteva zile hoinărind prin preajma casei respective și bombănind ceva la fiecare mână de pământ pe care o ridica de jos ca s-o miroasă. După ce găsea locul potrivit, își chema ajutoarele și săpau drept în jos.

De aceea oamenii din vecinătate se răsfățau cu apă dulce de fântână. O apă rece, limpede precum cristalul, de jurai că n-ai nimic în paharul din mână. Unii susțineau că provine din zăpezile topite de pe Muntele Fuji, dar așa ceva nu era cu putință.

În toamna în care Naoko a împlinit șaptesprezece ani, pe fântânar l-a călcat trenul. De vină au fost ploaia torențială și sake-ul. Pe deasupra, mai era și fudul de urechi. Mii de bucăți din trupul neînsuflețit fuseseră spulberate pe câmp. Șapte polițiști au umplut cinci găleți, apărându-se de haita de câini hămesiți cu bețe lungi, prevăzute cu țepușe metalice. O găleată s-a răsturnat totuși în râu, ajungând de-acolo și în heleşteu. Hrană pentru pești.

Fântânarul avea doi băieți, dar nici unul nu i-a călcat pe urme. Au părăsit pur și simplu locul. Cum n-a mai avut nimeni grijă de casă, firește că s-a dus de râpă. Încet, dar sigur. De-atunci, gata și cu apa bună de fântână în zonă.

Mie îmi plac fântânile. Când îmi iese una în cale, nu rezist să arunc o piatră. Nimic nu-mi mângâie mai mult sufletul decât pleoscul din fundul fântânii.

*

Doar capriciul l-a împins pe tatăl lui Naoko să se mute acolo cu familia în 1961. Fusese prieten bun cu pictorul dispărut dintre cei vii, dar îi plăcea și regiunea.

Se pare că se numărase printre specialiștii în literatură franceză, însă la vremea când Naoko intra la școala primară, a renunțat pe nepusă masă la universitate, petrecându-și după aceea timpul cu traduceri de texte vechi, care de care mai bizare: despre îngeri pogorâți din cer și călugări depravați, despre demoni exorcizați și vampiri. Nu cunosc prea multe detalii. O singură dată i-am văzut întâmplător fotografia într-un ziar. După spusele lui Naoko, în tinerețe dusesese o viață cam excentrică. Parcă și fotografia trăda o astfel de atmosferă. Purta șapcă de vânător și

ochelari fumurii, iar privirea ascuțită îi era ațintită undeva la mai puțin de un metru de aparat. Pesemne că vedea ceva.

*

Când s-a mutat familia lui Naoko, ținutul era populat de un grup format din oameni de cultură. Originali în felul lor. Semănau cu disidenții din Rusia Imperială deportați în Siberia.

Despre exilații politic am citit câte ceva în memoriile lui Troțki. Nu știu de ce, dar singurele pasaje pe care mi le amintesc limpede sunt cele despre gândacii de bucătărie și reni. Despre reni...

Se pare că Troțki a fugit din colonie în puterea nopții, cu o sanie trasă de reni. O sanie furată. Cei patru reni au gonit nebunește pe întinderile argintii ale pustiului. Răsuflarea li se preschimbase în promoroacă, copitele lor răscoleau zăpada neatinsă. Două zile mai târziu, când au ajuns la prima gară, renii s-au prăbușit de oboseală și de-acolo nu s-au mai ridicat. Troțki i-a îmbrățișat pe rând și a jurat cu lacrimi în ochi să facă dreptate în țară și să răspundă năzuințelor poporului. Neapărat revoluție. Și în ziua de azi se poate vedea statuia de bronz a celor patru reni. Unul cu fața spre soare-răsare, altul spre

miazănoapte, apoi ceilalți spre soare-apune și miazăzi. Nici măcar Stalin nu s-a încumetat să distrugă renii. Ar fi bine ca vizitatorii Moscovei să treacă prin Piața Roșie sâmbăta, dis-de-dimineată. Atunci, copii de școală generală, îmbujorați la față, cu răsuflarea înghețată, plimbă mopurile peste reni.

...Să vă mai spun câte ceva despre colonie.

Cei de-aici au evitat cu bună știință terenurile mai accesibile din apropierea gării, alegând în schimb colinele dinspre munte pentru a-și înălța case, fiecare pe gustul lui. Aveau grădini mari, cu sumedenie de pomi și dâmburi. În heleșteiele frumoase înotau crapii adevărați.

Se trezeau dimineața devreme în gănguritul turturelelor roșcovane, călcau pe jir în timp ce se plimbau prin grădină și se opreau când și când ca să se uite cum se strecurau razele timpurii printre frunze.

Încet-încet, valul urbanizării a atins puternic zona. Chiar în preajma Jocurilor Olimpice de la Tōkyō. Duzii văzuți de pe munte ca o adevărată mare roditoare au fost puși la pământ de buldozere și treptat s-a conturat un oraș anost, cu gara în centru.

Cei mai mulți dintre localnici erau salariați ai unor firme de mărime obișnuită.

Săreau din pat la cinci dimineața, se spălau iute pe față, se urcau în tren și se întorceau seara târziu, morți de oboseală. De aceea, doar duminica după-amiaza aveau răgaz să-și admire orașul și casele. Apoi, de parcă s-ar fi vorbit, mulți aveau câini. Aceștia s-au împerecheat, iar puii lor mișunau peste tot. Naoko mi-a spus că pe vremuri nu exista prin preajmă nici picior de câine.

*

Am așteptat aproape o oră, dar nici urmă de câini. Mi-am aprins vreo zece țigări. Le stingeam imediat. M-am plimbat pe peron. Am băut apă gustoasă de la robinet, rece de-mi înghețase mâna. Tot n-a apărut vreun câine.

De o latură a gării se afla un iaz mare. Un iaz într-o gâtuitură a râului șerpuitor, de parcă acolo și-ar fi înăbușit tusea. Malurile erau năpădite de bălării înalte și, din când în când, un pește țâșnea la suprafața apei. Câțiva bărbați ședeau, oftând tăcuți, la oarecare distanță unul de altul, cu undițele înfipite în oglinda apei înnegurate. Undițele stăteau nemișcate, arătând ca niște ace argintii aruncate în apă. Sub lumina molatică a soarelui, un câine mare – adus pesemne de către unul dintre bărbați – adulmeca de zor trifoiiul.

Când s-a apropiat la vreo zece metri, m-am aplecat peste îngrăditură și l-am strigat. A ridicat capul și m-a privit cu ochii lui maronii și triști, după care a dat din coadă de două-trei ori. Am pocnit din degete, iar el a venit la mine, și-a vârât botul prin grilaj și mi-a lins mâna cu limba lungă.

— Hai, intră! i-am strigat eu când încerca să se retragă.

S-a întors, a șovăit un pic, apoi a dat iarăși din coadă, ca și când nu prea știa ce are de făcut.

— Hai, intră! M-am săturat de așteptare.

Am scos din buzunar o gumă de mestecat și i-am arătat-o. A privit-o nemișcat o bucată de vreme, înainte de-a se hotărî să se strecoare pe sub gard. L-am mângâiat pe cap, am făcut o mingiuță din gumă în palmă și am azvârlit-o în celălalt capăt al peronului. Câinele a țâșnit după ea.

Am plecat acasă mulțumit.

*

Pe drumul de întoarcere, în tren, mi-am spus întruna: „Totul s-a terminat. Uită! Nu de aia ai bătut atâta drum?”.

Însă nu puteam uita. Nici că am iubit-o pe Naoko, nici că ea s-a stins din viață. De fapt, nu se terminase nimic.